

ԳԵՆԴԵՐԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ 2013 ԹՎԱԿԱՆԻ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐ

h/h	Միջոցառման անվանումը	Ակնկալվող արդյունքը	Կատարողը	Համակատարողը	Ժամկետը	Ֆինանսական ապահովումը	Հղումը
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Հանրապետությունում գենդերային իրավիճակի շարժընթացի գնահատման և մշտադիտարկման ցուցանիշների ներդրմանն ուղղված աշխատանքների իրականացում:	<Գենդերային զգայուն և տարաբաժանված ցուցիչներ> մեթոդական ձեռնարկը կտրամադրվի շահագրգիռ գերատեսչություններին և կազմակերպություններին: Կիրականացվեն գենդերային իրավիճակի շարժընթացի գնահատման և մշտադիտարկման ցուցանիշների ներդրմանն ուղղված ուսուցողական դասընթացներ:	«ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն		Ընթացքում	Օրենքով չարգելված այլ ֆինանսավորման աղբյուրներ	«ՀՀ կառավարության 2011թ մայիսի 20-ի նիստի N 19 արձանագրային որոշման 3-րդ և 4-րդ կետեր
2.	«ՀՀ մարզպետարաններում և Երևանի քաղաքապետարանում գենդերային հարցերով զբաղվող մշտական հանձնաժողովների անդամների գենդերային գիտելիքների հաղորդմանը և գենդերային զգայունության բարձրացմանն	Կիրականացվեն <Գենդերային հիմնահարցեր> թեմայով վերապատրաստման դասընթացներ «ՀՀ մարզպետարաններում և Երևանի քաղաքապետարանում	«ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն		Ընթացքում	Օրենքով չարգելված այլ ֆինանսավորման աղբյուրներ	

	ուղղված միջոցառումների իրականացում:	գենդերային հարցերով զբաղվող մշտական հանձնաժողովների անդամների համար:				
3.	Պետական ծառայողների որակավորման բարձրացում ուղղված նրանց գենդերային մտածելակերպի ձևավորմանը, գենդերային գիտելիքների հաղորդմանը և գենդերային զգայունության բարձրացմանը:	Կիրականացվեն «Գենդերային հիմնահարցեր» թեմայով քաղաքացիական ծառայողների (բարձրագույն, գլխավոր, առաջատար, կրտսեր պաշտոնների համար) վերապատրաստման դասընթացներ ՀՀ քաղաքացիական ծառայության խորհրդի 2008թ. հուլիսի 8-ի N 567-Ա որոշմամբ հաստատված ծրագրով, որի շրջանակում կվերապատրաստվեն բարձրագույն, գլխավոր, առաջատար, կրտսեր պաշտոնների շուրջ 100 քաղաքացիական ծառայողներ:	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն		Դեկտեմբեր	ՀՀ պետական բյուջե
4.	ՄԱԿ-ի «Կանանց նկատմամբ խտրականության բոլոր ձևերի վերացման մասին» ՀՀ հինգերորդ և վեցերորդ պարբերական զեկույցի ներկայացում ՀՀ Կառավարություն:	Կմշակվի և ՄԱԿ ներկայացնել ՀՀ 5-րդ և 6րդ պարբերական զեկույցը:	ՀՀ արտաքին գործերի նախարարություն	Միջգերատեսչական աշխատանքային խումբ	Դեկտեմբեր	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
5.	Բնակչության տեղեկատվության բարձրացում կաթնագեղձերի և արգանդի վզիկի քաղցկեղի կանխարգելման հետազոտության	Կմշակվեն կաթնագեղձերի և սեռական օրգանների քաղցկեղի վաղ հայտնաբերման և կանխարգելման	ՀՀ առողջապահության նախարարություն		Հունիսի 1-ին տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

	անհրաժեշտության մասին:	նպատակով տեղեկատվական թերթիկներ:					
6.	Կանանց վերարտադրողական առողջության բարելավում, ծննդօգնության հաստատությունների աշխատանքի սկըգբունքների կանոնակարգում:	Կմշակվեն մանկաբարձագինեկոլոգիական բուժօգնության կազմակերպման չափորոշիչները, այն թվում բուժհաստատությունների աշխատանքի սկզբունքները, նկարագրերը և կհաստատվեն առողջապահության նախարարի հրամանով:	« առողջապահության նախարարություն		Ապրիլի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում	
7.	Համաշխարհային բանկի աջակցությամբ իրականացվող «Համայնքների գյուղատնտեսական ռեսուրսների կառավարման և մրցունակության» վարկային ծրագրի շրջանակներում սպառողական կոոպերատիվների կարողությունների հզորացման, արտոների անցանելիության մակարդակի բարձրացման, կաթի հավաքման և վերամշակման կարողությունների ստեղծման միջոցով անասնապահությամբ զբաղվող կին ֆերմերների աշխատանքի արդյունավետության բարձրացում:	Կոոպերատիվի անդամ կանանց աշխատանքի պայմանների բարելավում, գյուղատնտեսական կենդանիների մթերատվության բարձրացում, կանանց եկամուտների ավելացում, աշխատատեղերի ստեղծում:	« գյուղատնտեսության նախարարություն		Ընթացքում	Օրենքով չարգելված այլ ֆինանսավորման աղբյուրներ	

8.	<p>Համաշխարհային բանկի աջակցությամբ իրականացվող <Համայնքների գյուղատնտեսական ռեսուրսների կառավարման և մրցունակության> վարկային ծրագրի շրջանակներում կանանց մասնակցությամբ կամ ղեկավարությամբ իրականացվող մրցակցային դրամաշնորհային ծրագրերի միջոցով՝ գյուղատնտեսության ոլորտում նոր տեխնոլոգիաների ներդրմամբ արտադրության արդյունավետություն բարձրացում և փորձի տարածում:</p>	<p>Գյուղատնտեսության ոլորտում նոր տեխնոլոգիաների ներդրում և փորձի տարածում, արտադրության արդյունավետության բարձրացում, կանանց համար աշխատատեղերի ստեղծում, եկամուտների ավելացում, աղքատության կրճատում</p>	<p>ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն</p>		<p>Ընթացքում</p>	<p>Օրենքով չարգելված այլ ֆինանսավորման աղբյուրներ</p>	
9.	<p>Գյուղական բնակավայրերում կանանց աղքատության հաղթահարմանն ուղղված ծրագրերի, մասնավորապես՝ վարկերի մատչելիության բարձրացմանն ուղղված ծրագրերի իրականացում:</p>	<p>Գյուղական բնակավայրերում կանանց զբաղվածության մակարդակի բարձրացում, կանանց հնարավորությունների նպատակային օգտագործում, եկամուտների ավելացում (<Գյուղական ֆինանսավորման կառույց> ծրագրի իրականացման գրասենյակի (ԳՖԿ ԾԻԳ) միջոցով կիրականացվի գյուղատնտեսության ոլորտում տրամադրված վարկերի տոկոսադրույքի սուբսիդավորում: Վարկեր կտրամադրվեն գյուղատնտեսությունում տնտեսավարողներին (սերմարտադրություն,</p>	<p>ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն</p>		<p>Ընթացքում</p>	<p>Օրենքով չարգելված այլ ֆինանսավորման աղբյուրներ</p>	

		հացահատիկային, բան- ջարաբուստանային մշակաբույսերի, կարտոֆիլի արտադ- րություն, այգեգործություն, անաս- նազրկաքանակի մայրա- կան կազմի ձեռքբերում, բուծում, նոր գյուղ.տեխնիկայի ձեռքբերում և այլն) Ֆերմերներին՝ ակնկալվում է կին գործարարներին տրամադրել շուրջ 900 միավոր վարկ):				
10.	<Սկսնակ գործարարների ձեռ- ներեցությանն աջակցություն> ծրագրի իրականացում:	Ծրագրի շրջանակում աջակցություն կցուցաբերվի 70 կին գործարարի:	ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն		Ընթացքում	ՀՀ պետական բյուջե
11.	<ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին գոր- ծարար տեղեկատվական և խորհրդատվական աջակցույթ- յուն> ծրագրի իրականացում:	Տեղեկատվական և խորհրդատվական աջակցություն կցուցաբերվի շուրջ 1500 կին գործարարի:	ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն		Ընթացքում	ՀՀ պետական բյուջե
12.	Արդյունաբերությունում կանանց համար նոր աշխատատեղերի ստեղծում:	Կստեղծվի կանանց համար շուրջ 330 աշխատատեղ:	ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն		Ընթացքում	Ֆինանսավո- րում չի պա- հանջվում
13.	Հանրակրթական դպրոցի, Նախնական (արհեստագոր- ծական) և միջին մասնագի- տական ուսումնական հաս- տատությունների տնօ- րենների, փոխտնօրենների և ուսուցիչների որակավորման բարձրացում՝ ուղղված նրանց գենդերային մտածելակերպի ձևավորմանը, գենդերային գիտելիքների հաղորդմանը և	Հանրակրթական դպրոցների, նախնական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական ուսումնական հաս- տատությունների տնօրենների, փոխտնօրենների և ուսուցիչների վերապատրաստման ծրագրերում կներառվեն	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն		Ընթացքում	Ֆինանսավո- րում չի պա- հանջվում

	գենդերային զգայունության բարձրացմանը:	գենդերային քաղաքականությանը վերաբերող թեմաներ:				
14.	Սովորողների մոտ մասնագիտական կողմնորոշման հարցերում իրազեկվածության բարձրացում՝ ուղղված գենդերային կարծրատիպերի հաղթահարմանը, աղջիկների և տղաների շրջանում իրենց սեռի համար ոչ ավանդական մասնագիտությունների նկատմամբ մոտիվացիայի ձևավորմանը:	Հանրակրթական դպրոցներում կկիրառվի <Դաստիարակչական աշխատանքը դպրոցում. մասնագիտական կողմնորոշման խնդիրներ> օժանդակ ձեռնարկը, դասղեկական ժամերի ընթացքում սովորողները կիրազեկվեն մասնագիտական կողմնորոշման հարցերի շուրջ:	«Կրթության և գիտության նախարարություն		Ընթացքում	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
15.	Ուսումնամեթոդական գրականության գենդերային փորձաքննության իրականացում:	Փորձագիտական խմբերի կողմից կիրականացվի ուսումնամեթոդական գրականության գենդերային փորձաքննություն և գենդերային կարծրատիպեր պարունակող նյութերի վեր հանում/բացառում:	«Կրթության և գիտության նախարարություն		Ընթացքում	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

16.	Գենդերային հիմնախնդիրների ներառմամբ ՄԿՈՒ պետական քաղաքականության մեջ:	Կիրականացվեն հետազոտական աշխատանքներ՝ մասնագիտական ՀՀ պետական բյուջեի <Պետական աջակցություն ոչ նյութական մշակութային ժառանգության պահպանմանը> ծրագրի շրջանակներում կողմնորոշման հարցերում սովորողների մոտ առկա գենդերային մոտեցումները բացահայտելու, միջազգային փորձը տեղայնացնելու ուղղությամբ:	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն		Ընթացքում	Ֆինանսավորում չի պահանջվում	
17.	ՀՀ ԱԻՆ պաշտոնական կայքում և <Արտակարգ թերթում> արտակարգ իրավիճակներում գենդերային խնդիրների վերաբերյալ նյութերի տեղադրում և տարածում:	Արտակարգ իրավիճակներում գենդերային հիմնախնդիրների վերաբերյալ տեղեկատվության տարածում, իրազեկվածության բարձրացում:	ՀՀ արտակարգ իրավիճակների նախարարություն		Ընթացքում	Օրենքով չարգելված այլ ֆինանսավորման աղբյուրներ	
18.	<Աղետների ռիսկի նվազեցումը և գենդերային խնդիրները> թեմայով դասընթաց՝ լրագրողների համար:	Աղետների ռիսկի նվազեցման գործընթացում գենդերային խնդիրների վերաբերյալ իրազեկվածության բարձրացում:	ՀՀ արտակարգ իրավիճակների նախարարություն		Ընթացքում	Ֆինանսավորում չի պահանջվում	
19.	<Կին միջազգային կինոփառատոն>:	Հայաստանում կանանց կողմից նկարահանված ֆիլմերի ավելացում, նոր անունների	ՀՀ մշակույթի նախարարություն		Նոյեմբեր-դեկտեմբեր	ՀՀ պետական բյուջե	

		բացահայտում:				
20.	«Կառավարության սահմանած «Լավագույն համայնքապետ՝ գենդերային ուղղվածությամբ», մրցույթի անցկացում:	Համայնքներում «Գենդերային ռազմավարության իրականացում	« տարածքային կառավարման նախարարություն		Մարտ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
21.	Գենդերային հիմնախնդիրների լուսաբանման աշխատանքների իրականացում:	Կկազմակերպվեն գենդերային հիմնախնդիրների վերաբերյալ քննարկումներ, կտարածվեն տեղեկատվական նյութեր, կմշակվեն համապատասխան նյութեր ՁԼՄ-ներում հրապարակման նպատակով:	« մարզպետարաններ Երևանի քաղաքապետարան, /համաձայնությամբ/			
22.	Վարչական շրջանների ղեկավարների աշխատակազմերում գենդերային հարցերով զբաղվող աշխատանքային խմբերի աշխատակիցների վերապատրաստում:	Գենդերային իրավիճակի շարժընթացի գնահատում և մշտադիտարկման ապահովում, գենդերային քաղաքականությանն ուղղված աշխատանքների արդյունավետության բարձրացում:	Երևանի քաղաքապետարան /համաձայնությամբ/		Ընթացքում	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
23.	Գյուղական բնակավայրերի սոցիալ-տնտեսական զարգացման գործընթացներում կանանց մասնակցության հնարավորությունների ընդլայնմանն ուղղված միջոցառումների իրականացում:	Կիրականցվի գյուղական բնակավայրերում կանանց աշխատանքային և կենցաղային պայմանների ուսումնասիրություն, կներկայացվեն առաջարկություններ:	« Արմավիրի մարզպետարան		Ապրիլ- սեպտեմբեր	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

24.	Քաղաքական և հասարակական կյանքում կանանց և տղամարդկանց մասնակցությանն ուղղված միջոցառումների իրականացում:	Կիրականացվի հետազոտություն մարզում քաղաքական և հասարակական կյանքում կանանց և տղամարդկանց մասնակցության վերաբերյալ, կկազմակերպվի սեմինար-խորհրդակցություն հետազոտության արդյունքների ներկայացման և քննարկման համար:	ՀՀ Արարատի մարզպետարան	Մարզում գենդերային հարցերով զբաղվող մշտական հանձնաժողով	Մայիս	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
25.	Մարզի համայնքների ծրագրերում գենդերային քաղաքականության ներառման գործընթացի ապահովում:	Մարզի 4 տարածաշրջաններում համայնքապետարանների աշխատակիցների, ավագանու անդամների, ՀԿ-ների ներկայացուցիչների, լրագրողների համար կազմակերպել հանդիպումներ ՀՀ գենդերային քաղաքականության իրազեկման, համայնքային ծրագրերում գենդերային բաղադրիչները ներառելու նպատակով:	ՀՀ Արագածոտնի մարզպետարան		Մարտ-ապրիլ	Օրենքով չարգելված այլ ֆինանսավորման աղբյուրներ
26.	Կանանց ձեռնակատիրական գործունեության բարձրացմանն ուղղված միջոցառումների իրականացում:	40 սկսնակ կին գործարարների համար կկազմակերպվեն սեփական բիզնես պլան կազմելու վերաբերյալ, կտրամադրվեն մեթոդական նյութեր:	ՀՀ Գեղարքունիքի մարզպետարան	Մարզում գենդերային հարցերով զբաղվող մշտական հանձնաժողով	Ապրիլ-մայիս	Օրենքով չարգելված այլ ֆինանսավորման աղբյուրներ

27.	Քաղաքական և հասարակական կյանքում կանանց և տղամարդկանց մասնակցության մասին հետազոտության իրականացում:	Կիրականացվի <Կանանց քաղաքական և քաղաքացիական մասնակցությունը 2012թ ԱԺ և ՏԻՄ ընտրություններում Լոռու մարզում> հետազոտությունը, կամփոփվեն արդյունքները, կկազմակերպվի մարզային խորհրդաժողով հետազոտության արդյունքների ներկայացման և քննարկման համար:	ՀՀ Լոռու մարզպետարան	Մարզում գենդերային հարցերով զբաղվող մշտական հանձնաժողով	Հունվար	Օրենքով չարգելված այլ ֆինանսավորման աղբյուրներ	
28.	Կանանց քաղաքական և քաղաքացիական լիդերության խթանմանն ուղղված միջոցառումների կազմակերպում:	Կկազմակերպվեն քառօրյա սեմինար-պարապմունքներ Ստեփանավանի և Տաշիրի տարածաշրջանի կին համայնքի կին ղեկավարների և ավագանանիների համար:	ՀՀ Լոռու մարզպետարան	Մարզում գենդերային հարցերով զբաղվող մշտական հանձնաժողով	Փետրվար	Օրենքով չարգելված այլ ֆինանսավորման աղբյուրներ	
29.	Մարզում գործող ձեռներեցների շրջանում գենդերային հիմնախնդիրների վերհանմանը և գենդերային զգայնության բարձրացմանն ուղղված միջոցառման իրականացում:	Կանցկացվի “Սոցիալական գործընկերություն. ՀԿ, բիզնես ոլորտի կանայք և պետական կառույցներ: Քաղաքացիական նախաձեռնությունների տեխնոլոգիաներ” թեմայով կլոր-սեղան քննարկում մարզի կին ձեռներեցների մասնակցությամբ:	ՀՀ Լոռու մարզպետարան	Մարզում գենդերային հարցերով զբաղվող մշտական հանձնաժողով	Հուլիս	Ֆինանսավորում չի պահանջվում	

30.	Մարզխորհրդի նիստում ներկայացնել <Գենդերային հավասարության, ավանդական և արդի ընտանիքների սոցիալ-բարոյական հիմնախնդիրների մասին> և <Ընտանիքը և կանանց իրավունքները> թեմաները:	Հիմնախնդրի լուսաբանում և ՏԻՄ ներկայացուցիչների իրազեկուցման բարձրացում:	ՀՀ Կոտայքի մարզպետարան	Մարզում գենդերային հարցերով զբաղվող մշտական հանձնաժողով	1-ին եռամսյակ, 3-րդ եռամսյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում	
31.	<Գենդերային փոխհարաբերությունների արտացոլումը հայ և այլ լեզուներում. համեմատական բնութագիր> թեմայով զրույցի կազմակերպում մանկավարժների և մշակութային հաստատությունների աշխատողների համար:	Գենդերային մշակույթի ձևավորման արմատավորման նպաստում:	ՀՀ Կոտայքի մարզպետարան		4-րդ եռամսյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում	
32.	Անապահովության գնահատման համակարգում ընդգրկված ցածր եկամուտով բազմազավակ ընտանիքների սոցիալական պաշտպանությանն ուղղված միջոցառումների իրականացում:	Բազմազավակ մայրերի սոցիալական վիճակի բարելավում:	ՀՀ Սյունիքի մարզպետարան		Հուլիս-սեպտեմբեր	Օրենքով չարգելված այլ ֆինանսավորման աղբյուրներ	
33.	Համայնքային ծրագրերում գենդերային բաղադրիչի ներդրմանն ուղղված միջոցառումների իրականացում:	Կկազմակերպվեն կլոր սեղաններ մարզի բոլոր համայնքներում և հաստատություններում մարզում գենդերային հիմնախնդիրների վերաբերյալ:	ՀՀ Վայոց ձորի մարզպետարան		Մայիս-նոյեմբեր	Ֆինանսավորում չի պահանջվում	
34.	Մարզային ենթակայության կազմակերպություններում, տեղական ինքնակառավարման մարմիններում (այդ	Մարզի տարածաշրջաններում կանցկացվեն 4 խորհրդակցություններ, որտեղ կքննարկվեն	ՀՀ Տավուշի մարզպետարան	Մարզում գենդերային հարցերով զբաղվող մշտական հանձնաժողով	Հուլիս-սեպտեմբեր	Ֆինանսավորում չի պահանջվում	

	թվում՝ համայնքների ղեկավարների աշխատակազմերում) գենդերային քաղաքականության վերաբերյալ իրազեկման աշխատանքների իրականացում:	մարզում առկա գենդերային հիմնախնդիրները և դրանց լուծմանն ուղղված ծրագրերը:					
35.	Կանանց առաջնորդության դերի բարձրացմանն ուղղված <<Լիդերության դպրոց>> ծրագրի իրականացում	Կկազմակերպվեն դասընթացներ 25 կանանց համար և կտրամադրվեն համապատասխան հավաստագրեր:	<< Շիրակի մարզպետարան	Մարզում գենդերային հարցերով զբաղվող մշտական հանձնաժողով	Ընթացքում	Ֆինանսավորում չի պահանջվում	
36.	Մարզի 5 տարածաշրջանի համայնքներում ավագանու անդամների համար դասընթացների կազմակերպում՝ գենդերային քաղաքականության թեմաներով:	Իրազեկվածության բարձրացում, գենդերային գիտելիքների ապահովում:	<< Շիրակի մարզպետարան	Մարզում գենդերային հարցերով զբաղվող մշտական հանձնաժողով	Ընթացքում	Օրենքով չարգելված այլ ֆինանսավորման աղբյուրներ	
37.	Գենդերային քաղաքականության լուսաբանման նպատակով կազմակերպել կլոր սեղան-քննարկում << Ոստիկանության անչափահասների գործերով ծառայողների համար:	Ոստիկանության աշխատակիցների իրազեկության բարձրացում:	<< Ոստիկանություն		Ընթացքում	Ֆինանսավորում չի պահանջվում	

